

Starditoetuse 12.03.26 infopäeva täiendavad küsimused, millele jäi infopäeval vastamata

Kui tegemist on ettevõttega kus ei ole võimalik esimese kahe aastaga 40 000 käivet täis saada, sest tegemist on mesindusega, kus mesilasperesid saab järk järgult kasvatada ning müüdav toode on mesi, mis sellisel juhul rakendub?

Kui teise projekti aasta lõpuks ei ole võimalik saavutada nõutud müügitulu 40 000 eurot, siis ei sobi ettevõtte taotlema. Sõltuvalt piirkonnast peavad prognoosid kajastama teise aasta müügitulu vähemalt miinimum määra ulatuses ehk Tallinna ja Tartu linnapiirkonnas 80 000 eurot ja mujal Eestis 40 000 eurot. Ei ole tegevusvaldkondade lõikes erisusi müügitulu saavutamisele.

Kas saab toetust kasutada tootmisruumide kohaldamiseks seal tootmise alustamiseks, kui tegu on pikaajalise rendilepingu alusel kasutatavate ruumidega.

Planeeritavat toetust peab kasutama sihtotstarbeliselt taotleja ettevõtte jaoks. Kui taotleja kasutuses on hoone, mis ei kuulu taotleja ettevõttele ning soovitakse toetust kasutada projekteerimisteenuseks, siis selle tulemusel ei tohi muuta elamu sihtotstarvet. Muus osas piiranguid ei ole.

Kui mitu projekti eelmisel kevadel joone alla jäi - taotlusi esitati rohkem kui lõpuks läbi vaadati, kuna raha sai otsa?

Eelmises voorus jäi joone alla 27 taotlust, mis ei mahtunud eelarvesse (sh 1 taotlus oli esitatud hiljem kui kell 16:00, kui taotlemine suleti).

Hindamismetoodikast suurim osa (35%) on "projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele" Millist valdkondlikku arengukava on mõeldud, millisest rakenduskavast ja erieesmärgist on jutt? Kust neid arengukavasid, rakenduskavasid ja erieesmäärke saaks leida?

Starditoetus 2026 on rahastatud EL struktuurifondidest 2021–2027, seega peab iga projekt panustama konkreetsetesse EL eesmärkidesse.

Eesti kui liikmesriik on need eesmärgid oma riiklikesse arengukavadesse üle kandnud (TAIE, Eesti 2035).

TAIE – Teadus-, arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse arengukava 2021–2035: [3. taie arengukava kinnitatud 15.07.2021 0.pdf](#)

Valikumetoodikas on toodud EL erieesmärk, mis kuulub Euroopa Liidu Ühtekuuluvuspoliitika 2021–2027 raamistikku. Metoodikas on toodud: "VKEdes kestliku majanduskasvu ja konkurentsivõime tõhustamine ning VKEdes töökohtade loomine, muu hulgas tootlike investeeringute kaudu". See on Rakenduskava 2021–2027 (<https://pilv.rtk.ee/s/XnsjjxxyKHSxGC8>) erieesmärk, mille täitmisele starditoetus panustab.

Toetusmeetme määrus nr 6 ([Perioodi 2021–2027 starditoetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord–Riigi Teataja](#)) tuginebki just neile dokumentidele.

Küsimus finantsprognooside kohta (kasumiaruanne toodete lõikes) - kui müügiühik iga toote/teenuse kohta on erinev (nt ühe puhul ühikuks on tund, teine on tükk) - kas peab kõik tasandama samale ühikule?

Starditoetuse finantsprognoside tabel on üles ehitatud nii, et iga toode/teenus võib olla eri mõõtühikus. Finantsprognoside failis sheetil „Tooted“ – iga toote puhul on eraldi väli *ühik* (nt tk, tund, komplekt, öö jne) ja süsteem arvestab käibe automaatselt vastavalt sisestatud kogusele ja hinnale.

Seega ei pea eri tooteid samasse ühikusse viima, sisestada iga toote kogus vastavas mõõtühikus.

Silmas peab aga pidama seda, et kokku on võimalik sisestada 10 toodet. Seega, kui on tooteid rohkem, siis tuleb lahendus leida tooterühmade kaudu.

Näiteks:

Sarnane ühik (kõik tunnipõhised teenused ühes grupis)

Sarnane hinnastamine (nt kõik 50–60 €/tund teenused ühes grupis)

Sarnane sisendkulu struktuur (materjalikulu suurusjärg)

Eraldi on finantsprognosides sheet „finantsprognoside selgitused“ ja sellel lehel saab vajadusel lisada täiendavaid selgitusi.

Loodud ettevõtte on algselt planeeritud linnukasvatusse (põllumajanduskeelatud tegevusala), kuid ettevõtte tulu pool tekib liha realiseerimisest, mis on hoopiski tööstus ning kuulub toetatavate tegevusalade alla. Kas kvalifitseerun sobilikuks taotlejaks? MAK polnud päris kindel ning palus seda teie käest küsida.

Kui ettevõtte projekti tegevusvaldkond ei ole esmatootmine, nt linnukasvatus, vaid ettevõtte tegutseb linnuliha tootmisega (töötlemisega), siis see välistatud ei ole ja siis teie EMTAK kood oleks töötleva tööstuse EMTAK. Tõenäoliselt oleks siin õige EMTAK kood: 10111 Liha, v.a linnuliha, töötlemine ja säilitamine, mis ei ole välistatud.

Siia klassi kuulub:

- loomade tapmine ning liha (veise-, sea-, lamba-, lambatalle-, küüliku-, jänese-, kaameliliha jne) ettevalmistamine ja pakkimine tapamajades- värskel, jahutatud või külmutatud liha tootmine lihakehadena (rümpadena)

- värskel, jahutatud või külmutatud liha tootmine jaotustükkidena Siia klassi kuulub ka: 23/325 - vaalade tapmine ja töötlemine maismaatehastes või tehaslaevadel- tapamajadest pärit nahkade töötlemine, nt parkimine ja soolamine

- peki ja muu toidukõlbliku loomse rasva sulatamine

- rupskite töötlemine- kitkevilla tootmine Siia kuulub veel:- Toornahkade tootmine tapamajades, k.a karvatustamine

Siia alla ei kuulu: Toidukõlbliku linnurasva sulatamine, vt 10121 Kuivatatud, soolatud või suitsutatud liha ja lihatoodete tootmine, vt 10131

Kas PRIA toetusele hiljem kvalifitseeruks kui Teie antavale kvalifitseerub?

EISi vaatest otseselt piiranguid ei ole, kui ei taotleta toetust samadele kuludele ehk ei teki topelfinatseerimist ning ühe toetusega ei kaeta teise toetuse omafinantseeringut.

Kuidas omafinantseeringu kasutamist kontrollitakse ja arvestatakse, kui kuludokumentide kontrolli ei tehta?

Omafinantseering katmise allikad peavad olema selgelt äriplaanis välja toodud, sh peab finantsprognosides vastav info kajastuma ning sellega arvestatakse taotluse hindamisel.

Eraldi omafinantseeringut peale rahastamist ei kontrollida, kuid kui ettevõtte on planeerinud kulusid 25 000 euro osas, millest 20 000 on toetus ja 5000 omafinantseering, siis see on ettevõtte vastutus, et teenus/toode saaks turule toodud.

Kas käibemaks ei ole abikõlblik?

Käibemaks ei ole projektis abikõlblik kulu. Finantsproгноosid peavad olema sisestatud ilma käibemaksuta ning äriplaanis finantsplaneerimise osa peab olema sisestatud ilma KM-ta.

Kui nõue saab enne kahte aastat täidetud, kas siis on võimalik projekt ka varem lõpetada?

Projekti ei ole võimalik varem lõpetada, kuna tulemusi hinnatakse peale 24 kuu (projekti abikõlblikkuse perioodi) möödumist. Ettevõtte peab lõpparuandes tõendama, et on säilitanud täistööajaga töökohta (või osalise koormusega töökohad, mis kokku annavad täistöökohta) alates loomisest kuni lõpparuande esitamiseni ning esitama tõendused teise projektiaasta müügitulu saavutamise osas.

Kas omafinantseering arvestatakse proportsionaalselt igast kulust?

Omafinantseering arvestatakse kogu ettevõtte planeeritavast kulust ehk 25 000 eurost. Omafinantseering on 5000 eurot.